

Temat tygodnia „Wielkanoc”

Cele: zapoznanie z tradycją wykonywania palm wielkanocnych, doskonalenie umiejętności opowiadania i dzielenia się własnymi doświadczeniami

- poznanie tradycji ozdabiania jaj
- zapoznanie z symboliką potraw w święconce
- porządkowanie wiedzy na temat tradycji obchodzenia Wielkanocy
- poznanie polskich i zagranicznych zwyczajów wielkanocnych

Dziecko:

- omawia wygląd palm wielkanocnych
- opowiada o symbolice jajka
- zna tradycje obchodzenia Wielkiej Soboty,
- wie, co powinno znaleźć się w świątecznym koszyczku,
- dziecko rozumie symbolikę potraw w święconce,
- opowiada, jak obchodzi się święta Wielkanocne na świecie

29.03.21 - temat dnia: „Wielkanoc za pasem”.

1. Palmy wielkanocne – omawianie wyglądu palm oraz tradycji ludowych związanych z ich święceniem. Rodzic przekazuje dzieciom ciekawostki:

Niedziela Palmowa została ustanowiona na pamiątkę wjazdu Pana Jezusa na osiołki do Jerozolimy. Na powitanie ludzie machali gałązkami z drzewa palmowego.

Niedziela Palmowa była nazwana „Kwietną” lub „Wierzbową”, bo w Polsce gałązki palmowe zastępowały gałązkami wierzby, przystrajano je kwiatami, bukszpanem, wstążkami.

Największe palmy w Polsce wykonuje się na Kurpiach we wsi Łyse (mają kilka metrów wysokości).

Palmy mają chronić ludzi i domy przed chorobami i złem (tradycyjnie trzyma się je w domu do następnego roku).

Poświęconą palmą dotykano kiedyś domowników, a w szczególności dzieci, aby były posłuszne i zdrowe.

Zdjęcia palm wielkanocnych:

<http://www.muzeumsztukiludowej.otrebusy.pl/index.php?page=palmy-wielkanocne>

<https://plorit.wordpress.com/2014/04/12/palmy-le-palme/#jp-carousel-2387>

https://pl.wikipedia.org/wiki/Palma_wielkanocna#/media/Plik:C5%81yse_Niedziela_Palmo_wa.JPG

<https://www.miasto.limanowa.pl/pl/4906/13940/xxx-konkurs-palm-wielkanocnych.html#lg=1&slide=5>

Kurki i kurczęta – zabawa orientacyjno – porządkowa przy dowolnej muzyce. Rodzic z dzieckiem tworzą pary. Jedno z nich jest kurką, natomiast drugie – kurczęciem. Kury ustawiają się po bokach pokoju. Gdy gra muzyka, dzieci, które są kurczętami, naśladują sposób poruszania się kurcząt (spacerują, podskakują, machają „skrzydłami”, grzebią „pazurkami”). Gdy muzyka milknie – szybko chowają się pod „skrzydłami” kury. Zabawę należy powtórzyć kilka razy.

2.. Słuchanie wiersza Bożeny Formy „Wielkanoc”.

Święta za pasem, do pracy się bierzemy, mazurki i baby smaczne upieczemy. Pisanki, kraszanki razem dziś robimy, wszystkie kolorowe, bardzo się cieszymy. Upiekliśmy z ciasta, baranka, zajaczkę, z posianej rzeżuchy będzie piękna łączka. W glinianym wazonie bazie i żonkile, a na nich z papieru kurczątko przemile.

Rozmowa z dzieckiem na temat wielkanocnych zwyczajów wymienionych w wierszu.

Po rozmowie zachęcam do zabawy w kończenie zdania: Wielkanoc kojarzy mi się z ...

3. Zabawa „Wielkanocne jajko”.

Siedząc na dywanie, dziecko wraz z rodzicami podają sobie „jajko” w rytm muzyki. Na przerwę w piosence, osoba która została z jajkiem rozwiązuje wielkanocną zagadkę.

(„Święta Wielkanocne z jajkiem i

zającem” - <https://www.youtube.com/watch?v=xAhMOdXuujg>).

Długie uszy, mały ogon, bardzo jest nieśmiały. I z ogonkiem jak pomponik przez zielone pola goni...(zając)

Drugi zwierz, całkiem mały. Ma dwa rogi, cztery nogi, z wełny kożuch na mróz srogi. Trawę skubie cały ranek, ten biały... (baranek)

A tu znowu taki ptak. Kulisty, złocisty, który kwoczą mamę ma i z jajka się wykluwa. (kurczątko)

Kura je zniosła, mama przyniosła, ugotowała i dzieciom dała. (jajko)

A jak nazywają się jajka: białe, żółte, ozdabiane, na Wielkanoc darowane? (pisanki)

Gdy ciepły marzec powróci z wiosną, małe puchate na wierzbach rosną (bazie)

W jakim dniu ,czy wiecie, chociaż słońce świeci, biega po podwórku dużo mokrych dzieci? (lany poniedziałek)

Upiecze go mama dla synka, upiecze go mama dla córek, na Wielkanocnym stole musi być pyszny...(mazurek)

Może być migdałowa, piaskowa, lukrowana z rodzynkami, a każda zapachem kusi? (baba)

Świczmy je na tydzień przed Wielkanocą. Są barwne, kolorowe zrobione z gałązek wierzby, bazi lub sztucznych kwiatów? (palma wielkanocna)

Wiklinowy i pleciony na święconkę przeznaczony? (koszyk)

4. Zabawa ruchowa do piosenki „Zając”.

Zabawy ruchowe w przedszkolu to stały element codziennych zajęć z dziećmi. Są one dobrą zabawą, dzięki której aktywizujemy nasze maluchy, dlatego też serdecznie zachęcam Was do wspólnej zabawy ze swoimi dziećmi.

A więc, jak się bawić? Otóż rodzice wraz z dziećmi śpiewają piosenkę, wykonując przy tym określone czynności zaprezentowane w utworze.

<https://www.youtube.com/watch?v=wHBttUjMPHc>

Zając długie uszy ma (pokazujemy długie uszy)

Tra la la, tra la la (klaszczyemy w dłonie)

Nosek słodki, oczka dwa (pokazujemy nosek i oczka)

Hopsa, hopsa sa (skaczemy do góry)

Każdy zając skacze hop, hop, hop, hop x2 (skaczemy do góry)

Jeden skok, drugi skok, teraz wszyscy hop! (skaczemy do góry)

5. Zajączek - plastyczne inspiracje.

Prace plastyczne związane z nadchodzącymi świętami to zawsze ciekawa możliwość wykazania się kreatywnością przy tworzeniu świątecznych dekoracji i wprowadzenia dziecka w symbolikę świąt. Tak więc dziś na tapetę zabieramy zająca :)

- Zajączki - dmuchawki - do zrobienia tych zabawek potrzebne będą: kubeczki jednorazowe, słomki, rękawiczki jednorazowe, czarny marker, małe pomponiki (może to być zwinięta bibuła), wycięte oczy, narzędzie do przekłuwania (patyczek do szaszłyków), klej oraz gumki recepturki.

Aby wykonać zająca przyklejamy od tyłu do rękawiczki jej środkowy palec, a z przodu sklejamy ze sobą dwa krańcowe palce. Następnie naklejamy oczy i nos z pomponika (zwiniętej bibuły), a markerem dorysowujemy wąsy i buzie zająca. W kubeczku robimy

dziurkę i wsadzamy do niej słomkę. Zajączka – rękawicę naciągamy na kubek i obwiązujemy gumką recepturką. W ten sposób Wasz zajączek jest już gotowy. Gwarantuję, że dzieci będą miały długie chwile wesołej zabawy, a przy tym będą ćwiczyły swoje płuca :) https://www.youtube.com/watch?v=lnKC4VDqf6w&feature=emb_title

- Zajączkowe muffinki wielkanocne – jak w szybki sposób zamienić zwykłe babeczki w wielkanocne muffinki? Wystarczy jedynie włożyć w nie królicze uszy (oczywiście wycięte z ozdobnego papieru). A jeśli dodatkowo muffinki są z ciasta marchewkowego, to już w stu procentach można je nazwać wielkanocnymi, a może i nawet króliczymi :)

6. Masaż relaksacyjny (z rodzicami).

Masaż dziecięcy to forma ćwiczeń relacyjnych, gdzie najważniejszy jest kontakt rodzica z dzieckiem.

Stary niedźwiedź mocno śpi i o wiosnie śni:

Śniła mu się pisaneczka ta co cała jest w kropeczkach (uderzenia paluszkami – kropki)

Była też w paseczki (rysujemy paseczki)

I w wesołe krateczki (rysujemy krateczkę)

Ta w malutkie ślimaczki (rysujemy ślimaczki)

I żółciutkie kurczaczki (rysujemy kurczaczki – kółko, kółko, nóżki, dzióbek)

Cii...wiosna, wiosna ach to ty! (całymi dłońmi)

Propozycje piosenek, wierszyków i filmików. Zachęcam do wspólnej zabawy.

- „Zozi – Znaki Wielkanocy” - <https://www.youtube.com/watch?v=OCmZrAz3t-U>

- „Witamy Wielkanoc – śpiewające brzdące” - <https://www.youtube.com/watch?v=-9VRiDYfGoM>

- „Hopla, hopla – śpiewające brzdące” - <https://www.youtube.com/watch?v=t-jVEPrPR9c>

- „Domisie – wielkanocna przygoda” - <https://www.youtube.com/watch?v=QIk1KXdYsmU>

- „Domowe przedszkole - Wielkanoc” -

<https://www.youtube.com/watch?v=bKTM6B04vDY>

Karty pracy:

pięciolatek: strona 34

30.03.21 - temat dnia: „Wielkanocne jajeczka”.

1. Wierszyk z pokazywaniem – gimnastyka smyka.

Trzy baziowe koty

Na wiosennej wierzbie (ręce wyprostowane ku górze jak gałęzie drzewa)

tuż nad rzeczką małą, (prawa ręka pokazuje wijącą się rzeczkę)

trzy baziowe kotki (dzieci miauczą i „liżą” futerko jak kotki)

lekko się huśtają. (ponownie gest „wierzby”, ale tym razem ręce machają w powietrzu)

Deszcz drobny popadał, (ręce uniesione w górze opadają, dziecko macha przy tym palcami imitując padający deszcz),

futerka im zmoczył, (dziecko po wypowiedzeniu wersu mówi cicho: brrrrr i otrzepuje „zmoczone” futerko)

miauczą wniebogłosy, (po wypowiedzeniu wersu dziecko miauczy z głową podniesioną do góry)

trzy baziowe koty! (dziecko pokazuje – wciąż miaucząc – trzy palce u dłoni)

2. Jajka wielkanocne - bez nich nie ma tych wiosennych świąt! Właśnie na nich bazuje większość świątecznych potraw, z białym barszczem na czele. Jajko króluje też w wielkanocnym koszyczku i na stole, w formie kolorowych pisanek lub kraszank. Co symbolizują jajka wielkanocne?

Jajko nadawano wyjątkową moc już w starożytności. Co ciekawe, wzmianki o dekorowanych jajkach, podobnych do naszych pisanek możemy znaleźć już w starożytnym Egipcie. W różnych religiach i wierzeniach jajko łączy się ze zdrowiem, miłością i płodnością.

W chrześcijaństwie jajko łączone jest ze zmartwychwstaniem – zwycięstwem życia nad śmiercią. Skorupka symbolizowała to co stare, żółtko zaś to, co nowe. Do wielkanocnego koszyczka jajko trafia także jako znak zwycięstwa Chrystusa nad śmiercią i odrodzenie się wiernych w jego osobie. W czasie wielkanocnego śniadania jajko pełni rolę podobną do wigilijnego opłatka i jest przekaźnikiem naszych wzajemnych życzeń.

Jajko w czasie Wielkanocy to nie tylko symbol czy składnik świątecznych dań, ale i element wielu zwyczajów. Przede wszystkim jajka malujemy, barwimy, skrobiemy i dekorujemy. Następnie kolorowe pisanek czy kraszanki mogą posłużyć nam do różnych wielkanocnych zabaw m.in. stukania się jajkami do pierwszej pękniętej skorupki.

3. Pisanek - malowanek, kraszanki, byczki. Tradycje zdobienia jajek.

Jajka jednobarwne, bez wzorów, ugotowane w barwnikach naturalnych (wywar z cebuli, kory olchy, dębu, widłaka) lub syntetycznych nazywane są malowanekami, kraszankami lub byczkami. Według tradycji jajka malowano najchętniej na czerwono, ponieważ miało to przynosić szczęście w miłości.

Pisanek to jaja zdobione różnymi wzorami i ornamentami. Ciekawą metodą zdobienia jaj jest technika batikowa, polegająca na rozprowadzeniu gorącego wosku pszczelego przy pomocy specjalnego pisaka. Następnie jajo zanurza się w barwniku, po czym ściiera się wosk – w ten sposób otrzymuje się biały wzór na kolorowym tle. Można też wyskrobać farbę z kolorowej skorupki igłą lub czubkiem noża.

4. Zabawy z wykorzystaniem jajek.

Można je przeprowadzać w domu lub na podwórku (własny ogród). Nie wymagają wielu rekwizytów ani szczególnych przygotowań. Mam nadzieję, że choć kilka uda się

zapropnować dzieciom. Bo przecież właśnie przez zabawę maluchy poznają tradycje związane ze świętami.

Waletka

Inaczej *wybitka*. Różne są nazwy tej zabawy. Polega na stukaniu się ugotowanymi jajkami. Wygrywa ten, czyje jajko się nie rozbije lub ucierpi najmniej, podczas wszystkich potyczek. Odmianą tej zabawy może być zbijanie sobie wzajemnie balonów w kształcie jajka. Technika dowolna, ale nie ma oszukiwania i np. wspierania się igłą czy długopisem.

Toczenie jajek

To zabawa polegająca na potoczeniu (rzuceniu/poturaniu po podłodze) jajka ugotowanego na miękko. Jak najdalej. Kto najdalej, ten wygrywa.

Inną formą tej zabawy (jeszcze starszą) było celowanie jajkiem do wykopanego dołka. Także tocząc. Jeśli nie chcecie trenować jajkami po pięknym dywanie, można je zamienić na takie ze styropianu, czekoladowe w sreberku lub pobawić się piłką zamiast jajka.

Rzucanie pisanek

Ta zabawa polega na rzucaniu do siebie (zatem parami) pisanek. Przy każdym rzucie, w którym uda się złapać jajko i nie spadnie na ziemię, para oddala się od siebie o jeden krok. Zabawa się kończy, kiedy pisanka wyląduje na ziemi.

Szukanie jajek

Ukryj w domu kilka czekoladowych jajek. Będzie ciekawie jeśli pomożesz dziecku odgadywać, gdzie są schowane przygotowując słoik z zagadkami np. *W tym miejscu jest zimno i na pewno znajdziesz tam mleko* (lodówka). Takie podchody są zawsze ciekawsze niż trochę oklepane ciepło-zimno.

Dla większej ilości dzieci, można przygotować po jednym jajku do znalezienia. Również słoik z zagadkami może w tym pomóc np. *Tego jajka szuka dziewczynka, która ma długie włosy i jej imię zaczyna się na D. Jej jajko jest schowane w miejscu, gdzie zazwyczaj da się zobaczyć dużo kurtek* (w szafie).

Do koła

Przygotuj mały słodki podarunek (lizak lub cukierek) dla każdego uczestnika zabawy. Ułóż je w narysowanym wcześniej na podłodze kole. Jeśli na podwórku to patykiem lub kredką. W domu można to koło wyznaczyć przyklejając szeroką taśmę do dywanu. Dziecko turla jajko po dywanie tak, żeby wtoczyło się do koła. Bierze tę słodycz, najbliższej której zatrzyma się jajko. I tak po kolei. Nawet jeśli wszystkie dzieci dostają te same słodycze, to i tak polowanie na *upatrzoną wcześniej*, jest świetną zabawą.

Przenoszenie jajek

Przygotuj plastikowe łyżki (lub zwykłe) i ugotowane jajka. Zabawa polega na przeniesieniu jajka z jednego miejsca, do wyznaczonej mety. Najlepiej oczywiście na podwórku, ale jak się nie da, to można w domu.

Urozmaiceniem może być slalom lub tor przeszkód lub przenoszenie jajek z zamkniętymi oczami. Wtedy zabawa przebiega w parach. Jedna osoba kieruje osobą, która ma zawiązane oczy. Potem zmiana.

Najdalej

Wszyscy uczestnicy zabawy stają w szeregu. Na znak toczą jajka po ziemi. Wygrywa osoba, której jajko potoczyło się najdalej. Dzieci mogą odliczyć odległość od startu do swojego jajka *tip-topami*. Od razu też poćwiczą liczenie i mierzenie.

5. Ćwiczymy spostrzegawczość.

<http://przedszkolankowo.pl/wp-content/uploads/2017/03/KARTY-PRACY-WIELKANOC-4.jpg> - liczymy.

<https://przedszkolankowo.pl/wp-content/uploads/2017/03/WIELKANOCNE-KARTY-PRACY-4-czarno-bia%C5%82e.pdf> - różnice i podobieństwa.

http://proliberis.org/images/dla_dzieci/wycinanki_wielkanoc/pro_liberis_wycinanki_09.pdf - różnice i podobieństwa

6. Piosenki.

<https://miastodzieci.pl/piosenki/swieta-wielkanocne/>

<https://www.youtube.com/watch?v=UMI5kZ6DGas>

<https://www.youtube.com/watch?v=UMI5kZ6DGas>

31.03.21- temat dnia,, Co kryje się w święconce?"

1. Co włożymy do koszyczka wielkanocnego?

Rodzic mówi dziecku: W Wielką Sobotę święcone są wielkanocne koszyczki, które wypełnione są różnymi rodzajami pokarmów. Rodzic wyjmując kolejno z koszyka i pokazuje: malowane jajka (są symbolem odradzającego się życia) – kraszanki (pomalowane na jeden kolor) i pisanki (ozdabiane różnymi wzorami i kolorami), chleb (ma zapewnić dobrobyt i pomyślność), ser (ma zapewnić rozwój stada zwierząt domowych), sól (chroni przed zepsuciem i złem), chrzan (ma zapewnić zdrowie i sprawność), kiełbasa (zapewnia zdrowie), wielkanocna babka (jest symbolem umiejętności i dostatku), baranek wielkanocny z czerwoną chorągiewką (symbol Jezusa Chrystusa). Następnie wspólnie z dzieckiem próbujemy przesyłabować (klaszcząc) nazwy zwierząt i policzyć ile jest sylab np. pisanki: pi- san-ki. Dziecko próbuje powiedzieć całym zdaniem: Mamy trzy sylaby w wyrazie pisanki. Starsze dzieci próbują rozróżnić pierwszą i ostatnią głoskę w danym wyrazie.

Zadanie 2:

Jajko na łyżce. Rodzic i dziecko ustawiają się naprzeciw siebie (w odległości ok. 3m). Dziecko trzyma w rękach dużą łyżkę, a na niej ugotowane na twardo jajko/ piłeczka do ping ponga. Jego zadaniem jest przejść do rodzica naprzeciwko w taki sposób, aby nie zrzucić jajka z łyżki. Dziecko po dojściu do rodzica oddaje mu łyżkę z jajkiem i wraca na swoje miejsce. Rodzic wykonuje zadanie w ten sam sposób.

Zadanie 3:

W koszyku. Dziecko stoi na przeciwko rodzica. Rodzic rzuca piłkę do dzieci, wymieniając przy tym nazwy różnych produktów spożywczych. Jeśli dany produkt jest w koszyku, dziecko łapie piłkę i odrzuca ją do rodzica, a jeśli produkty tam nie ma to dziecko nie łapie piłki. Rodzic wykonuje zadanie w ten sam sposób.

Zadanie 4.

Materiały: niepotrzebne pudełko, nożyczki i jajko ugotowane na twardo/ piłeczka do ping ponga.

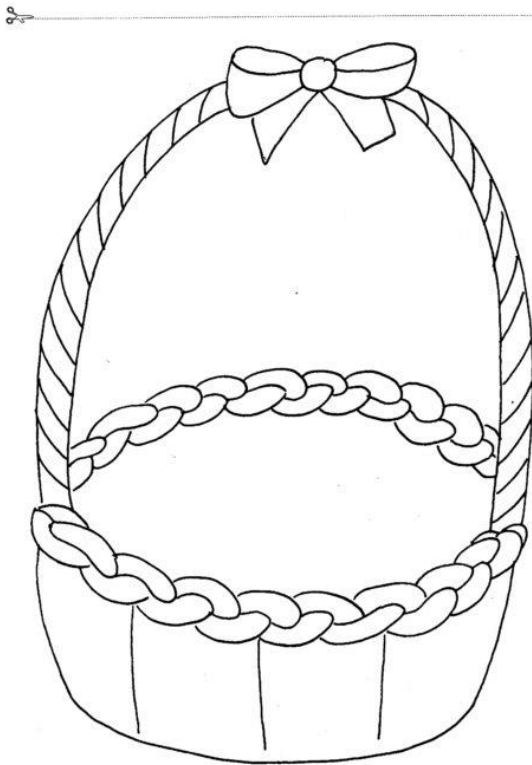
Proszę zrobić w pudełku otwór wielkości jajka. Następnie włożyć do pudełka jajko i poprosić dziecko, żeby poruszało pudełkiem w taki sposób, aby jajko wpadło do dziurki.

Dla chętnych

Wytnij i ułóż historyjkę obrazkową „Przygoda zajączka Szaraczka” – opowiedz, co się wydarzyło

Karta pracy:
czterolatki: strona 23
pięciolatki: strona 34b i 35

Co powinno znaleźć się w koszyku ze święconką?
(Wytnij i włóż do koszyka.)

01.04.21– temat dnia „Świąteczny stół.”

Rodzic czyta dziecku wiersz i zadaje pytania: *Po, co ludzie spotykają się przy świątecznym stole? Czy dzielą się na Wielkanoc opłatkiem? Jak spędzają te święta?*

1. Wielkanocny stół - Ewa Skarżyńska

Nasz stół wielkanocny haftowany w kwiaty.
W borówkowej zieleni listeczków skrzydlatych,
lukrowana baba rozpycha się na nim,
a przy babie – mazurek w owoce przybrany.
Palmy pachną jak łąka w samym środku lata.
Siada mama przy stole, a przy mamie tata. I my.
Wiosna na nas zza firanek zerka,
a pstrokate pisanki chcą tańczyć oberka.
Wpuśćmy wiosnę, Niech słońcem zablýśnie nad stołem
w wielkanocne świętowanie jak wiosna wesołe!

2. Wielkanocne kwiaty.

Pokazujemy dzieciom zdjęcia wiosennych kwiatów. Nazwy kwiatów dzielimy na sylaby, wyróżniamy pierwszą głoskę.

<https://zainspirujmysie.blogspot.com/2019/03/do-druku-karty-trojdzienne-montessori.html>
<http://przedszkolankowo.pl/2017/01/21/wiosenne-kwiaty-plansze-zestaw-1/>

3. Na stole, pod stołem – określamy relacje przestrzenne.

Poniższe karty można wykonać samodzielnie, wystarczy wziąć kartkę, kredki i nożyczki. Zabawa ma na celu posługiwanie się przyimkami takimi jak przed, nad, pod, za, przed i tak dalej. Będzie to ćwiczenie przed przygotowaniem świątecznych stołów w Waszych domach.

<https://centrumprogres.com/blog-wpis/relacje-przestrzenne-karty-pracy/>

4. Pisanka wyklejanka.

Materiały: kartka, nożyczki, klej oraz zioła i przyprawy, np. gruboziarnista sól, majeranek, mięta, bazylika, słodką paprykę, kurkumę, cynamon.

Narysuj z dzieckiem kształt jajka na kartce papieru. Poproś dziecko, aby narysowało na jajku szlaczki, a następnie wykleiło je przyprawami. Każdy szlaczek powinien mieć dwie linie – górną i dolną, aby można było wykleić przyprawami przestrzeń między nimi. Zachęć dziecko do poznawania zapachu i smaku różnych ziół i przypraw.

5. Kwiaty na stół wielkanocny.

Poniżej znajdują państwo kilka propozycji na wykonanie wraz z dzieckiem kwiatowych dekoracji na stół świąteczny. Życzę miłej zabawy.

<https://tipy.interia.pl/12988,85622,kwiaty-na-wielkanoc-krok-3.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=rv692vIoCsU>

https://www.youtube.com/watch?v=b8Hn_f0DBX0

02.04.21 – temat dnia „Wielkanocne zwyczaje”.

1. Zabawa z gestem „Omlet” - imitowanie ruchem treści zabawy.

Wierszyki z pokazywaniem to codzienna dawka dobrego humoru w połączeniu z aktywnością ruchową. Ponadto zabawy z pokazywaniem rozwijają pamięć, myślenie, uczą orientacji w schemacie własnego ciała, ale i również rozwijają koordynację wzrokowo-ruchową.

Zachęcam do wspólnej zabawy z wierszykiem, „Omlet” p. Jolanty Siuda – Lenzion.

Omlet bardzo zjeść bym chciał, *(dziecko masuje się po brzuchu)*

gdybym tylko jajka miał... *(przesuwa językiem dookoła warg)*

Potrzebuję jajek pięć, *(pokazuje pięć palców u ręki)*

żeby pyszne danie zjeść. *(imituje gest wkładania pożywienia do ust)*

Szybko więc je muszę znaleźć, *(przykłada do oczu dłonie ułożone w „lornetkę”)*

pójdzie mi to doskonale! *(wystawia kciuki obu dłoni)*

Pierwsze jajo – tu się schowało. *(wkłada prawą dłoń pod lewą pachę)*

Drugie jajo – tam się poturlało. *(wkłada lewą dłoń w zgięcie prawego łokcia)*

Trzecie już widzę – jest tu, na dole. *(łapie się pod kolanem)*

A czwarte? Chyba na czole! *(dotyka dłonią czoło)*

No a piąte? Gdzie się podziało? *(wystawiają mały palec u dłoni)*

Ups, na głowie się rozlało. *(delikatnie stukają w głowę sąsiada i rozsuwają palce.)*

2. Przeczytanie utworu Renaty Piątkowskiej „Śmigus dyngus”.

Rozmowa z dzieckiem na temat przeczytanego wcześniej tekstu. Zadawanie pytań dotyczących zwyczaju oblewania się wodą i jego pochodzenia.

Renata Piątkowska „Śmigus dyngus”

Nie ma nic piękniejszego niż w lany poniedziałek o świcie stanąć z dwiema sikawkami nad śpiącymi rodzicami i jeden strumień skierować na mamę, a drugi na tatę. No i nic się nie przejmować, że piszczą i krzyczą, tylko lać, dopóki w sikawkach jest choć kropla wody. Potem trzeba szybko uciekać. Najlepiej prosto do łazienki, żeby znowu napęłnić te piękne plastikowe pojemniczki. A jeśli ktoś ma jeszcze na dodatek siostrę, to musi czym prędzej pędzić do jej pokoju, by ją dopaść, zanim się obudzi. Ja właśnie tak zrobiłem. Zdążyłem w ostatniej chwili, bo już zaczęła się przeciągać i przecierać oczy. Ścisnąłem sikawkę i skierowałem strumień wody prosto na jej czoło. Lałem bez litości, a Agata wrzeszczała tak, że tapeta zaczęła odklejać się od ściany. Cóż za piękny zwyczaj ten śmigus-dyngus – pomyślałem. Niestety, wszystko co dobre, szybko się kończy, więc po chwili sikawka była pusta i musiałem wycofać się do łazienki. Gdy ucichły piski i narzekania, postanowiłem opuścić moją kryjówkę. I wtedy przekonałem się, jak podstępna i mściwa mam siostrę. Ledwo otworzyłem drzwi, oblał mnie lodowaty strumień. Mokra piżama oblepiła mi plecy, woda sphywała z włosów, a na czubku nosa dyndała wielka kropla. Usłyszałem chichot Agaty i głos mamy:

- Koniec tego dobrego! Przestańcie się oblewać! Nie dość, że mamy całe łóżko mokre, to teraz Agata zalala podłogę.

- Przecież dzisiaj jest śmigus-dyngus – zaprotestowałem.

- No właśnie – przyznał tata – jest śmigus-dyngus i nie myśl, że to poranne oblewanie wszystkich ujdzie ci na sucho – rzucił złowieszczo w moją stronę i pobiegł do kuchni, gdzie rozległ się brzęk naczyń i szum wody.

Od razu zrozumiałem, co się święci i gdy po chwili chlusnął z rondelka w moją stronę, zrobiłem piękny unik. Tata trafił w Agatę, a ta rozdarła się znowu w niebogłosy. Trzy garnki wody i dwie zalane podłogi później mama rozżołościła się na dobre.

- Koniec lania, ani kropki więcej! Wszystko pływa, dywan jest cały przemoczony, ściany ochlapane, a Agatka nie ma się już w co przebrać. Poza tym zaraz przyjdą babcia z dziadkiem, są zaproszeni na obiad, i żeby nikomu nie przyszło do głowy ich oblać! – Mama nie wiadomo dlaczego spojrzała akurat na mnie.

To okropne nie móc połać własnej babci w śmigus-dyngus – pomyślałem i żeby poprawić sobie humor, spryskałem wodą naszego chomika. Niech zwierzak wie, jakie mamy fajne zwyczaje. Potem mama nakryła do stołu, tata pochował rondle, a Agata włożyła nową sukienkę i czekaliśmy na gości. Kiedy zadzwonił dzwonek, ja pierwszy pobiegłem do przedpokoju. Otworzyłem drzwi i co zobaczyłem? Dwie różowe, wycelowane we mnie sikawki. Wiem, że trudno w to uwierzyć, ale babcia jak prawdziwy rewolwerowiec stanęła w lekkim rozkroku, przymrużyła jedno oko, wycelowała i oblała mnie z góry w dół. W tym czasie dziadek ruszył w pogoń za Agatą, która uciekła z piskiem. Natychmiast pożałowałem, że nie mam pod ręką pistoletu na wodę albo takiego specjalnego otworka na głowie jak wieloryb, z którego na zawołanie tryskałaby woda. Przydałby mi się teraz o wiele bardziej niż na przykład taki peppek, z którego nie ma żadnego pożytku. Uciekając przed babcią, obiecałem sobie, że za rok nie dam się tak zaskoczyć i w każdej kieszeni będę miał po trzy sikawki.

- Znowu wszystko mokre – jęknęła mama. – Jak tak dalej pójdzie, to będziemy musieli założyć pletwy. A Agatka powinna dzisiaj od rana chodzić w pelerynie.

- Och, nie narzekaj już. Tylko trochę się pokropiliśmy, tak dla zabawy. Dawniej to były śmigusy – westchnął dziadek.

- Jakie? Opowiedz, dziadku, jakie? – poprosiła Agata.

- Kiedyś w lany poniedziałek szły w ruch wiadra, konewki, dzbany. Ludzie usuwali kosztowniejsze meble i dywany, zakładali też gorsze ubrania, żeby oszczędzić sobie zniszczeń. Bywało, że jak udało się zaskoczyć jakąś panią w pościeli, to polewali ją tak długo, aż pływała w łóżku między poduszkami.

Na samą myśl o tym, że mógłbym wylać na śpiącą Agatę wiadro wody, uśmiechnąłem się od ucha do ucha.

- W miastach panowie spryskiwali miłe sercu panny tylko odrobiną wody różanej po ręce, ale na wsiach odbywały się prawdziwe bitwy wodne – ciągnął dziadek. – Chłopcy wyciągali dziewczyny z łóżek i jeszcze rozespane, w samych nocnych koszulach wrzucali do stawów i jezior. A one lądowały z pluskiem, wzbijając pod niebo wielkie fontanny.

- Dziadku, to znaczy, że ty wrzuciłeś kiedyś babcie do jeziora? – spytała Agata z niedowierzaniem.

- Do jeziora nie, ale wody jej nie żałowałem. Bo tak naprawdę, choć dziewczyny złościły się i uciekały, dobrze wiedziały, że oblewamy tylko te najładniejsze i najbardziej lubiane panny. W gruncie rzeczy były więc zadowolone, że ociekają wodą, bo to znaczyło, że mają powodzenie. Za to te, na które nie spadła tego dnia ani kropla wody, były złe jak osy.

No to mama i Agata powinny być mi wdzięczne, że je oblałem. A w przyszłym roku, żeby im nie było smutno, postaram się aby – jak to powiedział pięknie dziadek – pływały w łóżku między poduszkami. Chciałem wiedzieć jeszcze tylko jedną rzecz, dlaczego ten wspaniały zwyczaj ma taką dziwną nazwę – śmigus-dyngus? Dziadek wiedział nawet to.

- Och, bo tak po prawdzie, to były dwa różne zwyczaje. Śmigus polegał na polewaniu wodą dziewczyn, a dawniej także na smaganiu ich po nogach wierzbowymi witkami. I stąd właśnie wzięła się ta dziwna, jak mówisz, nazwa. Od śmiania, czyli smagania panien zielonymi gałązkami. Niektórzy mówili, że to zielony albo suchy śmigus. Oczywiście ten mokry, czyli bieganie z wiadrami wody lub wrzucanie dziewczyn do stawów, był dużo przyjemniejszy... - Dziadek uśmiechnął się na samo wspomnienie.

- Dyngus zaś polegał na składaniu wizyt sąsiadom i znajomym. Tak jak w czasie Bożego Narodzenia chodzi się po kolędzie, tak na Wielkanoc chodziło się po dyngusie. Różni przebierańcy wędrowali od domu do domu, składając życzenia i prosząc o datek, a gospodarze wykładali na stół placki i kielbasy, bo wierzyli, że tacy goście mogą przynieść szczęście. Dlatego przebierańcy dostawali zwykle poczęstunek, a na drogę jajka lub nieco pieniędzy. Z czasem te zwyczaje pomieszały się ze sobą i w końcu pozostało z nich tylko oblewanie się wodą i nazwa śmigus-dyngus.

Wielka szkoda – pomyślałem – bo gdyby było tak jak dawniej, to nie dość, że wrzuciłbym Agatę do jeziora, mógłbym ją jeszcze okładać jakimiś gałęziami po nogach. Potem odwiedziłbym babcie przebrany na przykład za pirata i powiedziałbym „Wesołych Świąt”, a ona natychmiast dałaby mi za to cukierki, lizaki, chipsy i pieniądze.

- Dawniej przestrzegano też zwyczaju, że w Poniedziałek Wielkanocny chłopcy oblewali panny, ale za to we wtorek to oni byli oblewani przez dziewczyny. I to często z bardzo dobrym skutkiem – dodała babcia.

Po tych słowach Agata spojrzała na mnie tak, że od razu wiedziałem, że coś knuje.

- Szczerze mówiąc bywało i tak, że jak się wszyscy dobrze rozbrykali, to nie mogli tego oblewania skończyć jeszcze przez wiele dni – powiedział dziadek z uśmiechem.

A ja poczułem, że jestem bardzo rozbrykany i ruszyłem biegiem do łazienki napęłnić moje sikawki.

Wielkanoc inaczej – rozmowa na temat obchodzenia świąt w różnych miejscach świata:

- USA- wyścigi jajek,

- Francja – robienie gigantycznego omleta
- Indie – tworzenie latarni, kwiatków z bibuły dla przyjaciół
- Bermudy – robienie latawców

3. Wyścig pisanek.

Do tej zabawy potrzebujecie słomki (rurek do picia), styropianowych jajeczek (jeżeli nie macie to również możecie wykorzystać do tego piłeczki ping-pongo’we, lub inne, które będą lekkie). Zadaniem dziecka jest jak najszybsze przeniesienie jajeczka do mety (np. do końca dywanu). A żeby przenieść jajko muszą dmuchać w słomkę, tak by jajeczko mogło toczyć się do przodu.

4. Plastyczne inspiracje.

- pisanki wykonane metodą frotażu to prosta, szybka i efektowna praca plastyczna. Technika ta pozwala osiągnąć szybkie efekty, a przede wszystkim pobudza dziecięcą wyobraźnię. Do zabawy potrzebujecie: białe i kolorowe kartki, nożyczki, kredki świecowe, pastele, a do odrysowywania wzorów na pisankach przydadzą się Wam różne serwetki, papierowe wycinanki, koronki, firanki, szablony malarskie, a także wszelkie inne struktury, które nadadzą Waszej pisance piękny wygląd.

A więc jak wykonać tę pisankę? Otóż białą kartkę kładziemy na wcześniej przygotowany materiał. Przejeżdżamy po kartce kilkukrotnie poziomo położoną kredką świecową. Pod naciskiem tej kredki odbija się struktura tworząc piękne wzory na naszej białej kartce. Teraz wystarczy wyciąć kształt jajka i nakleić na kolorowe tło. W ten sposób, każdy tworzy swoje wyjątkowe pisanki :)

- pisanki z balonów - zapewne każdy z Was robił już gniotki z balonów z mąką lub ryżem. Ten właśnie trik został wykorzystany do zrobienia balonowych pisanek, które są świetnym pomysłem na zabawę sensoryczną dla dzieci, dzięki której dzieci mogą je ugniatać, podrzucić lub pozostawić jako świąteczną dekorację. Do wykonania pisanek gniotków potrzebujesz: balony, mąką lub ryż, butelkę, lejek, pisaki lub najlepiej czarny marker. Na początku wsypujemy mąkę lub ryż do butelki w zależności od wielkości balona. Najlepiej robić to przez lejek. Następnie dmuchamy balon, skręcamy go i zakładamy na butelkę. Teraz wystarczy butelkę obrócić w taki sposób, aby mąka przesyłała się do nadmuchiwanego balona. Wypełniony mąką balon ściągamy z butelki, spuszczaemy powietrze i związujemy. Gotowe balonowe gniotki dekorujemy za pomocą markera lub pisaków w różne ciekawe wzorki. Tu dziecko ma duże pole do popisu, gdyż możecie narysować różne wzorki, kropeczki, szlaczki, kwiaty - co tylko przyjdzie Wam do głowy.

Propozycje piosenek, wierszyków i filmików. Zachęcam do wspólnej zabawy.

- „Pisanki, pisanki – piosenka dla dzieci” -

<https://www.youtube.com/watch?v=OTPObfVuHCY>

- „Śmigus-dyngus” - <https://www.youtube.com/watch?v=kRWYnZ8dGzA>

- „Wielkanocny Kurczaczek – bajka dla dzieci (audiobook)” -

https://www.youtube.com/watch?v=ymnXDUjz_vg

- „Zwyczajne wielkanocne - prezentacja” - <https://www.youtube.com/watch?v=r-to1UXYMUA>

- „Lany poniedziałek” - <https://abc.tvp.pl/18596920/lany-poniedzialek>

- Świąteczne zwyczaje, Domowe przedszkole - <https://vod.tvp.pl/video/domowe-przedszkole.swiateczne-zwyczajne-wielkanoc,43855>

- Poznaj Wielkanoc różnych kultur - <https://www.atrakcjedzieciece.pl/articles/zostan-swiatowa-mama-poznaj-wielkanoc-roznych-kultur>

Karta pracy:

pięciolatek: strona 36 a i 36b